

Trdnjava Przemysl se vdala Rusom s 50,000 vojaki.

Italija sprejela protivojunske in protitihotapske zakone. Avstro-ogrski in nemški podaniki pozvani, da zapuste deželo brž ko je mogoče. Mnogo nemških vohunov baje zasledili.

Avstrijci porazili Ruse pri Smolniku. Nemci vzeli Memel nazaj.

Petrograd, 22. marca. — Posadka trdnjave Przemysl v Galiciji, ki se je danes podala ruski armadi, se je vdala brez boja. Vojni urad naznanja, da je prišlo v ruske roke devet avstrijskih generalov, več nego 300 častnikov in 50,000 mož. Posadka je v začetku oblege stela nad 80,000 mož. Lakota in bolezen sta prisilili posadko k vdaji po šestmesečni oblegi.

Berlin, 22. marca. — Nemški vojni urad naznanja, da so bili Rusi včeraj izgubljeni iz luke Memel ob Baltičkem morju na Vzhodnem Prusku.

Dunaj, 18. marca. (Čez London.) — Državno vojni ministrstvo je danes izdalo sledeče naznanilo:

"Na višinah zapadno od Lamberga je bil napad po številno močnejšem sovražniku odbit po krvavem boju. Rusi so utrpeli znatne izgube. Nekaj stotinj je bilo popolnoma uničenih."

"Tudi druge naše postojanke v Karpatih so Rusi napadali z močnejšimi oddelki. Njihovi poskusi so bili povod brezuspešni. Ujeli smo 280 mož."

"Na ostalih točkah fronte se ni pripetilo nič važnega."

Nemški uradno naznanilo.

Berlin, 18. marca. — Nemški vojni urad je danes izdalo sledeče naznanilo: "Krdela ruske carske milice so danes dobila znatno po ceni, navališi na naj-severnejši kot Vzhodne Prusije v smeri Memela. Plenila in požigala so vasi in posestva. V povračilo so bila po nas zasledena mesta na ruskem ozemlju prisiljena v plačanje velikih vsot. Za vsako vas, požigano po teh ruskih krdelih na nemškem ozemlju, in za vsako razdejano posestvo bomo tri vasi ali posestva na ruskem ozemlju, zasledena po nas, izročili plamenom."

Nemci pretijo s požiganjem.

"Vsa škoda, napravljena v Memelu, bo maščevana s požigom ruskih vladnih poslopij v Suwalkih in drugih pokrajinskih glavnih mestih v nemških rokah."

"Ruski napadi na nemške postojanke med rekama Pisa in Orzuc na severnem Poljskem, kakor tudi severovzhodno od Przasnysza so se nadalje-

vali včeraj brez uspeha. Zapadno od reke Skwa smo ujeli 900 Rusov in vzhodno od iste reke 1,000 mož ter zaplenili štiri strojne puške."

Ruski zavzeli luko Memel.

Berlin, 19. marca. — Vojni urad je danes izdalo sledeče uradno naznanilo: "Položaj v sosesčini Memela na Vzhodnem Pruskem še ni jasn. Videti je, da so manjši ruski oddelki zasledili Memel. Protinapadi se vršijo. Vsi ruski napadi med rekama Pisa in Orzuc na severovzhodu od Przasnysza so bili odbiti."

Memel je najsevernejše mesto nemškega cesarstva. Leži enoindvajsetdeset milj severovzhodno od Königsberga in šest milj od nemške meje ter je morska luka z nad 20,000 prebivalci, zabranjena s trdnjavo in drugimi utrdbami.

Ruska protigrožnja.

Petrograd, 19. marca. — Berlinsko uradno naznanilo, da bodo Nemci požgali vladna poslopja, vasi in posestva na Poljskem, je ruski narod silno razgoričilo. Nemško obtožbo, da so ruske čete na severu Vzhodne Prusije plenile in požigale, tukaj odločno zanikajo.

Posvetovanje se je vršilo v vojnem uradu in v uradu zunanjih stvari. Rusija je baje pripravljena krepko protestirati pri nemškem cesarju po neki nevtralnici vevlasti. Če Nemci ne opuste svoje naznanjene namere požiganja, bo prihajala ruska armada, ki prekoraj prusko mejo, vsepovsod vse upeljala.

Vojni urad je nocjo izdalo sledeče naznanilo: "Po bitki na levem bregu Njemena smo zasledili Veysce. Naše konjstvo je zasledovalo Nemce, umikajoče se v Heyne. V smeri Przasnysza in Ostrolenke se boji nadaljujejo za posest osamljenih vasi in višin."

"V Karpatih je sovražnik dne 18. marca brez uspeha napadal naše postojanke na fronti Cenjoiv, Gorlice, Ropice, Buskale ter v smeri Munkacsu in Stryja."

Italijo stresa vojna mrzlica.

Rim, 19. marca. — Italija je nocjo bliže vojni, nego kdaj poprej izza pričetka iste.

Samo z največjo opreznostjo vzdržuje vlada ravnotežje.

V merodajnih krogih zatrjujejo, da se Italija pripravljala na pretrepanje svoje trozvezne pogodbe z Nemčijo in Avstro-Ogrsko, nakar hoče vojaško prisiliti na dvojno monarhijo.

Pravkar je bilo tukaj objavljeno, da so nemški agenti poskušali razstreliti predor Giovi-Montagnu blizu Genova, da napravijo napotje italijanski mobilizaciji. Bombe pa so bile pravočasno odstranjene in mnogi Nemci, preoblečeni kot delavci, so bili prijeti.

Rimski časopisi so posvarili narod na bližnjo krizo in "Messagero" je naravnost naznanil, da so se princ Buelowove prizadeve, dobiti koncesije od Avstrije, izjalovile, in da se minister zunanjih stvari sedaj bavi s pogajanjem, ki utegnejo pehniti Italijo v vojno vsak trenotek.

Avstrijci uničili več ruskih stotinj.

Dunaj, 20. marca. — Več ruskih stotinj je bilo popolnoma uničenih in napadnih na avstrijske postojanke jugozapadno od prelaza Dukle, kakor so uradno naznanili tukaj snoči. V bojevanju jugovzhodno od Stanislavova so se ruski poskusi, z nastokom vzeti naše postojanke, popolnoma izjalovili. Avstrijci so ujeli 280 Rusov."

Rusi zavzeli Karlsberg.

Berlin, 20. marca. — Ruska krdela, ki so navalila na severno Vzhodno Prusijo in zavzela luko Memel, so prodrla štiri milje južno in zasedla prusko mesto Karlsberg, po nocjošnjih brzojavkah iz Insterburga. Drugo poročilo pravi, da so Rusi razdejali ladjenico v Memelu.

Rusi so prerezali brzojavne žice, držeče južno iz Memela, in edina obvestila so dospela semkaj od nemških ubežnikov, ki so utekli v vasi blizu Tilsita.

Pritiskajo Nemce.

Petrograd, 21. marca. — Zavzetje Memela po Rusih smatrajo vobče za važno zaradi njegovega moralnega vpliva in ker dokazuje, da so Nemci, če se zbirajo na kaki točki, prisiljeni

pusiti druge dele svoje meje odprte sovražnemu prodiranju.

Angleži izgubili bojni ladji "Ocean" in "Irresistible", a Francozi bojno ladjo "Bouvet".

Britanski bojni ladji "Irresistible" in "Ocean" ter francoska bojni ladja "Bouvet" so bile žrtve.

Admiralstvo poroča, da so nesrečo povzročile plavajoče mine. Druga poročila jo pripisujejo turškemu bombardovanju z brezine.

London, 19. marca. — Tri bojni ladje zavezniškega brodovja v Dardanelah so bile pogreznjene.

Ta trojna nesreča velikega brodovja, ki poskuša izliti svojo pot skozi morskno ožino in do Carigrada, se je pripetila včeraj (četrtek) popoldne.

Britanski bojni ladji "Irresistible" in "Ocean" ter francoska bojni ladja "Bouvet" so bile žrtve.

Admiralstvo poroča, da so nesrečo povzročile plavajoče mine. Druga poročila jo pripisujejo turškemu bombardovanju z brezine.

650 francoskih mornarjev utonilo.

Posadki obeh britanskih ladij — približno 1,500 mož — sta bili baje rešeni in spravljeni na druge ladje med vročim streljanjem iz turških trdnjav.

Posadka ladje Bouvet pa ni bila tako srečna. Notranja eksplozija je povzročila grozo zunanlega razpoka in velikanska ladja se je pogreznila v treh minutah, tako da so se z njo potopili skoraj vsi njene posadke, približno 650 mož.

Vođovje, ki so bile v njem ladje izgubljene, je bilo iztrebljeno min, pa kakor poroča admiralsvo, so Turki in Nemci nastavili nove mine, ki jih je tok odnesel do zavezniških ladij, zabranih v morskoi ožini.

Nadaljnji ladji poškodovani.

Dve drugi ladji, ki sta se udeležili bojevanja, britanska bojna križarka "Inflexible" in francoska bojna ladja "Gaulois", sta bili zadeti po izstrelkih in poškodovani.

Škoda, napravljena turškim utrdbam po težkem bombardovanju, še ni ugotovljena. Bombardovanje se baje nadaljuje.

Admiralsvo izrečno izjavlja, da se bodo podjetja v Dardanelah nadaljevala.

Admirali se posvetujejo.

London, 20. marca, 3. zj. — "Chronicle" poroča, da se v Tenadosu brzojavljaja, da se vrši posvetovanje na francoskih praporni ladji v Dardanelah. Britanski in francoski admirali in kapitani so se zbrali na ladji in pričakovali je važnega sklepa in dejanja.

Podadmiral Carden, poveljnik brodogovja, je bolan in ga je nadomestil podadmiral John Michael de Robeck.

Rusko brodovje straši Carigrad.

London, 20. marca, 12.45 zj. — "Uradno je potrjeno, da se je oddelček ruskega bojnega brodovja približal severnemu delu Bospora," pravi Reuterjev petrogradski poročevalec. "Približanje ruskih bojnih ladij je povzročilo velik strah in trepet v Carigradu."

Bombardovanje se nadaljuje.

London, 21. marca. — Vkljub težki pomorski izgubi za anglo-francosko brodovje v Dardanelah v četrtek, se bode bombardovanje turških trdnjav spet pričelo, bržko pripuste vremenske razmere.

Admiralsko naznanilo pravi, da trdnjavice napravljena škoda ni ugotovljena, ali brzojavke iz Aten so včeraj zatrjevale, da so bile tri izmed večjih trdnjav ob morskoi ožini dejansko razdejane.

Pred veliko bitko na zapadu.

London, 18. marca. — Semkaj dospelje brzojavke naznanjajo, da Nemci zbirajo svoje čete, da preprečijo prodiranje zaveznikov na severnem Francoskem in v Belgiji, in pričakovati je, da se vojskovanje tamkaj poostri, kakor je bilo napovedano, da "se pravo bojevanje prične spomladi."

"Evening News" prinaša brzojavko iz Kodanja, da sta cesar Viljem in general von Falkenhayn, načelnika nemškega generalnega štaba, dospela danes v nemški vojni glavni stan blizu Lilla. Udeležiti se baje nameravata vojnega posvetovanja.

Brzojavka dostavlja, da sta se cesar Viljem in gen. von Falkenhayn že posvetovala z nemškim prestolonaslednikom Friderik Viljemom in bavarskim prestolonaslednikom Ruprechtom.

Na vojno posvetovanje prideta tudi saksoński in virtemberški kralji.

Prihodnja važna bitka na zapadni

Turki pogreznili tri zavezniške bojne ladje.

Angleži izgubili bojni ladji "Ocean" in "Irresistible", a Francozi bojno ladjo "Bouvet".

Britanski bojni ladji "Irresistible" in "Ocean" ter francoska bojni ladja "Bouvet" so bile žrtve.

Admiralstvo poroča, da so nesrečo povzročile plavajoče mine. Druga poročila jo pripisujejo turškemu bombardovanju z brezine.

London, 19. marca. — Tri bojni ladje zavezniškega brodovja v Dardanelah so bile pogreznjene.

Ta trojna nesreča velikega brodovja, ki poskuša izliti svojo pot skozi morskno ožino in do Carigrada, se je pripetila včeraj (četrtek) popoldne.

Britanski bojni ladji "Irresistible" in "Ocean" ter francoska bojni ladja "Bouvet" so bile žrtve.

Admiralstvo poroča, da so nesrečo povzročile plavajoče mine. Druga poročila jo pripisujejo turškemu bombardovanju z brezine.

650 francoskih mornarjev utonilo.

Posadki obeh britanskih ladij — približno 1,500 mož — sta bili baje rešeni in spravljeni na druge ladje med vročim streljanjem iz turških trdnjav.

Posadka ladje Bouvet pa ni bila tako srečna. Notranja eksplozija je povzročila grozo zunanlega razpoka in velikanska ladja se je pogreznila v treh minutah, tako da so se z njo potopili skoraj vsi njene posadke, približno 650 mož.

Vođovje, ki so bile v njem ladje izgubljene, je bilo iztrebljeno min, pa kakor poroča admiralsvo, so Turki in Nemci nastavili nove mine, ki jih je tok odnesel do zavezniških ladij, zabranih v morskoi ožini.

Nadaljnji ladji poškodovani.

Dve drugi ladji, ki sta se udeležili bojevanja, britanska bojna križarka "Inflexible" in francoska bojna ladja "Gaulois", sta bili zadeti po izstrelkih in poškodovani.

Škoda, napravljena turškim utrdbam po težkem bombardovanju, še ni ugotovljena. Bombardovanje se baje nadaljuje.

Admiralsvo izrečno izjavlja, da se bodo podjetja v Dardanelah nadaljevala.

Admirali se posvetujejo.

London, 20. marca, 3. zj. — "Chronicle" poroča, da se v Tenadosu brzojavljaja, da se vrši posvetovanje na francoskih praporni ladji v Dardanelah. Britanski in francoski admirali in kapitani so se zbrali na ladji in pričakovali je važnega sklepa in dejanja.

Podadmiral Carden, poveljnik brodogovja, je bolan in ga je nadomestil podadmiral John Michael de Robeck.

Rusko brodovje straši Carigrad.

London, 20. marca, 12.45 zj. — "Uradno je potrjeno, da se je oddelček ruskega bojnega brodovja približal severnemu delu Bospora," pravi Reuterjev petrogradski poročevalec. "Približanje ruskih bojnih ladij je povzročilo velik strah in trepet v Carigradu."

Bombardovanje se nadaljuje.

London, 21. marca. — Vkljub težki pomorski izgubi za anglo-francosko brodovje v Dardanelah v četrtek, se bode bombardovanje turških trdnjav spet pričelo, bržko pripuste vremenske razmere.

Admiralsko naznanilo pravi, da trdnjavice napravljena škoda ni ugotovljena, ali brzojavke iz Aten so včeraj zatrjevale, da so bile tri izmed večjih trdnjav ob morskoi ožini dejansko razdejane.

Pred veliko bitko na zapadu.

London, 18. marca. — Semkaj dospelje brzojavke naznanjajo, da Nemci zbirajo svoje čete, da preprečijo prodiranje zaveznikov na severnem Francoskem in v Belgiji, in pričakovati je, da se vojskovanje tamkaj poostri, kakor je bilo napovedano, da "se pravo bojevanje prične spomladi."

"Evening News" prinaša brzojavko iz Kodanja, da sta cesar Viljem in general von Falkenhayn, načelnika nemškega generalnega štaba, dospela danes v nemški vojni glavni stan blizu Lilla. Udeležiti se baje nameravata vojnega posvetovanja.

Brzojavka dostavlja, da sta se cesar Viljem in gen. von Falkenhayn že posvetovala z nemškim prestolonaslednikom Friderik Viljemom in bavarskim prestolonaslednikom Ruprechtom.

Na vojno posvetovanje prideta tudi saksoński in virtemberški kralji.

Prihodnja važna bitka na zapadni

fronti bo prejkone ob reki Yser med preustrojeno belgijsko armado in Nemci.

18,000 mož, vstevši tri usmrčene prince (med njimi je bil po izjavi nekega ujetega nemškega častnika princ Leopold Hohenzollernski), so izgubili Nemci v nedavni bitki za posest mesta Neuve Chapelle, kakor poroča neki britanski "priča samovidec".

Parnika pogreznjena.

London, 19. marca. — Dve nadaljnji britanski trgovinski ladji sta bili danes torpedovani po zapirajočih nemških podmorskih čolnih.

Parnik "Hyndford" je bil pogreznjen v Angleškem kanalu. En mož posadke je bil usmrčen.

Parnik "Bluejacket", obložen s pšeno, iz Liverpoola, je bil torpedovan istotam.

Zepelinovci nad Parizom.

Pariz, 21. marca. — Več nego petdeset bomb je bilo spuščeno na Pariz in okoline vasi med zravnim napadom po nemških Zepelinovcih v ranih urah tega jutra.

Nekatere bombe so bile močno razpočene in druge napolnjene z vnetljivimi tekočinami. Bombe so povzročile tri požare, ki pa so bili brz pogaseni.

Uradno naznanilo pravi, da je bilo malo škode napravljene, in da je bilo samo sedem oseb v glavnem mestu ranjenih, nobena izmed njih resno.

Francozi odbili nemški napad.

Pariz, 21. marca, 2. zj. — Nemški pomočni napad, naperjen proti kraju La Boisselle, severovzhodno od Alberta, je bil odbit s težkimi izgubami za sovražnika, kakor poročajo snoči prejete uradne brzojavke.

MAL POŠLJIMO DAR SVOJIM DRAGIM NA ALTAR.

Ker so v naši stari domovini takšne žalostne razmere radi vojske, zato naši sorodniki, prijatelji in znanci tam trpe veliko pomanjkanje denarja. Ponekod ga ne morejo dobiti iz bank, zato morajo trpeti pomanjkanje poleg vsega svojega premoženja.

Zdaj je čas, da se vsakdo spomni svojih trpečih v stari domovini. Pošljite svojim, cigar potrebe so Vam najbolj poznane, pa tudi ste sigurni, da pride Vaš dar v prave roke in v pravi namen. Nikdar poprej niso naših darov tako potrebovali kot zdaj. Usmilimo se jih!

Nalašč smo cene denarja tako znižali, da vsakdo lahko pošlje po najnižji tržni ceni. Mi ne gledamo za dobiček, temveč za dobrobit naroda, ki zdaj potrebuje pomoč!

Delavske razmere so zdaj slabe povod in trgovske tudi, pa vendar si lahko pritrigno vsaj en dolar, da ga pošljemo v staro domovino svojim dragim trpinom na altar.

Pošljamo denar v staro domovino: na Kransko, Štajersko, Primorsko, Hrvasko, Koroško in vse druge Avstro-Ogrske dežele, ter na vse druge kraje in sicer popolnoma zanesljivo, točno in po pravi dnevni ceni.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta:

Prave denarne cene so tu navedene. Kdor računa več, računa preveč.

K 5.....	\$ 90	K 120.....	\$ 20.49
10.....	1.80	130.....	22.10
15.....	2.65	140.....	23.80
20.....	3.50	150.....	25.50
25.....	4.35	160.....	27.20
30.....	5.20	170.....	28.90
35.....	6.05	180.....	30.60
40.....	6.90	190.....	32.30
45.....	7.75	200.....	34.00
50.....	8.50	250.....	42.50
55.....	9.35	300.....	51.00
60.....	10.20	350.....	59.50
65.....	11.05	400.....	68.00
70.....	11.90	450.....	76.50
75.....	12.75	500.....	84.00
80.....	13.60	600.....	100.80
85.....	14.45	700.....	117.60
90.....	15.30	800.....	134.40
95.....	16.15	900.....	151.20
100.....	17.00	1000.....	168.00
110.....	18.70		

Pri teh cenah je poštnina že vračunana.

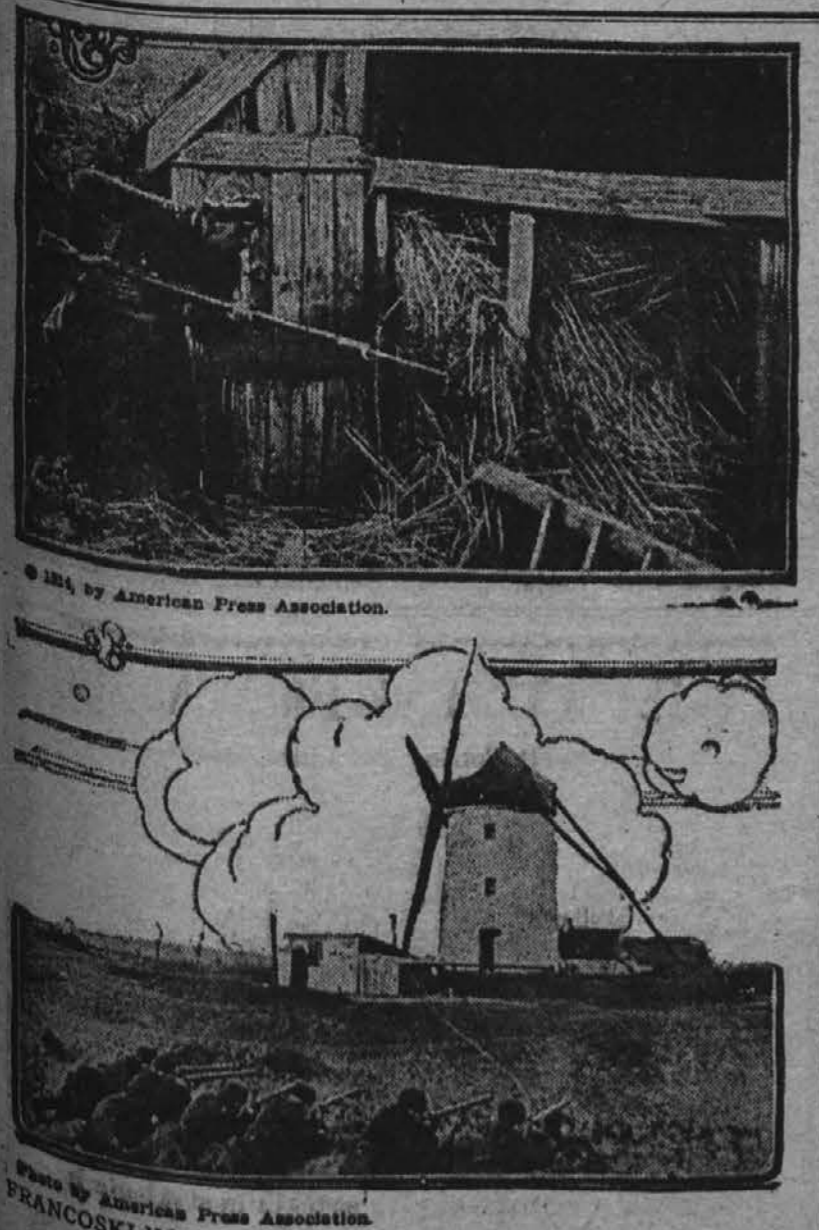
Pazite na naše prave cene denarja

Denar nam pošljite po Vaši najbližnji pošti; obenem priložite "Money Order-ju" še svoj natančen naslov, istotako natančen naslov one osebe, kateri se naj denar izplača na pošti v stari domovini.

Pošiljajte in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK, Joliet, Illinois.

Vse naše poslanjanje je jamčeno.

Amerikanski Slovenec

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družstva sv. Družine. Ustanovljen 1. 1891.

Izdaja ga vsaki Torex in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Incorp. l. 1899.

v lastnem domu 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois. Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina: Za Združene države na leto... \$2.00 Za Združene države za pol let... \$1.00 Za Evropo na leto... \$3.00 Za Evropo za pol leta... \$1.50 Za Evropo za četr let... \$1.00

PLAČUJE SE VNAPREI.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na: AMERIKANSKI SLOVENEK Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice prebočujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo. Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in American, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesday and Fridays by the

SLOVENSIC-AMERICAN P.T.G. CO. Incorporated 1899.

Slovensic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 22. marca. — "Mirovno nedeljo" smo večerj dostojno obhajali v naši slovenski cerkvi sv. Jožefa, kakor so jo obhajali tudi drugi katolice v svojih cerkvah po vseh Združenih Državah. Posebna molitev za mir v Evropi, zložena po sv. Očetu, je bila prečitana in sv. Rešnje Telo je bilo izpostavljeno do večera, ko je pri sklepni pobožnosti imel Rev. John Plevnik, naš zračni župnik, nadvse gniljiv govor o strašni evropski vojni. Udeležba vernikov je bila ogromna.

Pri 40urni pobožnosti v naši cerkvi od zadnje srede jutraj do petka zvečer je domačina gospodoma pomagalo spovedovati in pri drugih cerkvenih opravilih več č. gg. iz sosednih mest. Pridigali so: prvi večer, Rev. A. M. Kraschowitz iz So. Chicago; drugi večer, Rev. Ant. Sojar iz Chicago, in tretji večer, Rev. Vennceslav Šolar, O. S. B., znani slovenski misijonar.

Jetika jo pobrala. Gospa Johana Flajnik, 26 let stara soproga g. Mihaela Flajnika, 905 N. Scott st., je umrla zadnjo sredo jutraj za jetiko. Poročena sta bila pred dobrimi tremi leti; leto dni poprej je nevesta dospela iz stare domovine čvrsta in zdrava in cvetočih lic. Pokojnica je bila članica društva sv. Genovefe št. 108 K. S. K. J., ki se je udeležilo pogreba v soboto dopoldne. Soprogu je blaga rajnica zapustila desetmesečno bleda. Užaloženemu soprogu naše iskreno sožalje, a blagi pokojnici svetila večna luč!

Deček se smrtno poneseč, Jožef Šuklje, 8 let stari sinček Antona Šuklje, 1208 N. Chicago st., je izgubil svojo levo nogo nad kolonom zadnji petek popoldne kmalu po polštirih med igranjem ob Santa Fe-železnici na Ohio streetu. Mali Jožek se je igral z več svojimi tovariši na železniški progi. Zdalci je zapazil, da se bliža tovoren vlak. Hotel je usteči, pa ni mogel, ker je z nogo ozir, čevljem običaj v sklepu dveh tračnic. Noben ustavljenec na vlak ni zapazil dečka, doktor ni šlo kakih trideset vagonov čez njegovo nogo. Onesveščen je bil, ko so ga pobrali. Poklicali so bližnjega zdravnika in prepeljali dečka v bolnišnico sv. Jožefa. V soboto dopoldne so mu odrezali nogo, ali vsled izgube krvi je tako oslابل, da je na večer istega dne umrl. Pogreb bo jutri (torek).

Zbolel je za pljučnico začetkom zadnjega tedna g. John Dragovan, 1203 Elizabeth st., in se nahaja izza torika v bolnišnici sv. Jožefa.

Gg. Steve Vertin ml. in Steve Stukel sta služila dva tedna, od dne 1. do

13. marca, kot porotnika pri tukajšnjem porotnem okrožnem sodišču.

Gdč. Vesna, po domače spomlad, je dospela na trimesečni obisk večerj, dne 21. marca ob 11. uri 51 minut dopoldne, kakor uradno naznanjajo iz Washingtona. Dospela je ob napovedanem času v kljub dejstvu, da je tedaj v Alabami, Georgiji in Floridi vladal mráz.

Vsaka pošta nam prinese od cenj-rojakov širom Amerike večje ali manjše vsoto denarja z naročilom, da ga pošljemo njihovim dragim in bedni stari domovini, kar se nemudoma izvrši. Tekom zadnjih 30. dni smo prejeli na tisoče dolarjev v to svrhu in odposlali na tisoče in tisoče kron. To je jasen dokaz, da ima naš narod popolno zapužanje v našo staro in solidno družbo, za kar se vsem najiskreneje zahvaljujemo in se priporočamo za vsestransko naklonjenost tudi v bodoče.

Albany, Minn., 15. marca. — G. urednik! Ker se malo sliši od naše naselbine, tako moram jaz par vrvic napisati. Tukaj je farmerska naselbina, nekaj Slovencev, po večini pa Nemci, pa vsi lepo skup drže. Pa tudi slovenski gospod pride po 3 ali 4krat na leto, da vsak lahko opravi svojo dolžnost; sicer pa skoro vsak zna nemško. Mi imamo nemškega gospoda O. S. B. in smo lahko ponosni. Pred 35. leti se je brača sveta maša v majhni šoli, ali zdaj pa stoji veličastna cerkev. Pred leti so stari cerkev naredili za farno šolo, ali tja je bila kmalu premajhna. Pred 4. leti smo spet postavili novo veliko šolo in stara je bila predelana za šolske sestre. In pred dvema letoma so postavili lep nov farovž. Tako se vidi, da če vsi skupaj drže, gre vse gladko in smo lahko vsi ponosni. Onidan je rekł neki Irec, da je že veliko cerkva videl, ja večje, ali ne lepe v Chicagi in Wisconsinu in še dalje, tako da prekosi katedrale. Pred petimi leti je gospod oznanil, da moramo nove orgle imeti. In so imeli možje zborovanje, pa jim je gospod rekł, da bi postavili orgle v dveh letih, če bi vsak nekaj prispeval, možje in žene, fantje in dekleta. Ali možje so rekli: "Mi hočemo orgle, ko smo še živi; ko smo mrtvi, jih ne potrebujemo." Pa so jih kaj naročili. Ko so bile orgle postavljene, so bile že tudi plačane, \$4000.00. In ko so bile orgle blagoslovljene, je bilo 42 botrov; njih imena so zapisana z zlatimi črkami. Žalibog, jih je že nekaj v večnosti. Pozdrav vsem Slovenem in Slovencem, in tebi, A. S., veliko naročnikov. G. M.

Chicago, Ill., 9. marca. — G. urednik A. S. Prosim, pustite i meni, naj se malo razgovorim s čitatelji G. N. in A. S., ker se toliko piše in čita o naši rešilni akciji. In sicer glejte, čitatelji A. S., zdaj je — ne vstal, ampak nastal novi rešitelj slovenski; imenuje se — ne Kristus, ampak Glas Naroda. Izbral si je že nekaj apostelnov. Prekrojuje že veliko zmago nad vero — za svobodo. Že je prekosil Pireca in Proletarca, in še čichaško Svobodo je nakrilil. Glejte, kako zmagovalno je nakrilil vse! Že je vzdignil svojo visoko rešilno socialistično-zastavo nad Kristusovo cerkvijo, seveda, kakor si on misli nad celo katoliško vero. Tukaj je vprašanje za one, ki so dobri katoliki in hvalijo G. N., sramotojijo pa A. S.: kake može se bode te pokazali? Ali morete reči, da ste dobri katoliki, če še nadalje hvalite G. N.? Ne, in nikakor ne, potem sami sebe slepite v nevednosti, ali pa druge nevedne slepite s svojo hinavsko vednostjo. "Ali vam ni jasno povedano v G. N. št. 54 v razpravi Mat Kompovi o Slovenski Ligi, ko pravi v nekem odstavku tako pomilovalno hinavsko na A. S. doslovno tako-le: "Ti list kat. A. S., ponevredenem nosiš to ime in si vreden brate trhlje Avstrije. Kot morilca Avstrija zlorabi sv. kat. vero za pretakanje slov. krvi, tako zlorabiš ti vero za poneumnjenje slovenskega ljudstva, katerega izdajaj sovražnikom slovenskih narodov. Ni zamere poseameznim nerazumnim Avstrijakom, temveč zameriti je tebi, avstrijnik in vsem osobju okoli lista." Vidite vi, ki prosilavljate G. N., vi ste z nami poneumnjeni, ki ste verni katoliki! Sveta kat. vera je poneumnjenje pri G. N. osobju! Torej vsaki veren katolik vrzi proč G. N., stari sleparja (oni živijo ob sami slepariji). Če bi vsi pri A. S. postali zaslepljeni po G. N., in bi klicali: "Vera je res poneumnjenje, ne bomo več ni verovali v sv. kat. vero" — bi jim mi klicali: "Norci, poneumnjeni zaslepljeni po G. N." Pa pustimo to bluzgo poneumnjenja G. N. in njegovim častilecem. Naj se gredo oni sami solit s svojo res poneumnjeno ligo, mi jim, ne bomo davali dolarje zato, da bi nas zasleplili, pa v revolucionarnsko jamo porinili. Ako slepec slepega vodi, oba v jamo padeta! Mi katoliki imamo zdrav razum, pa smo veseli in si bomo v katoliški cerkvi veselje Alelujo zapeli, ker ravno to G. N. najbolj možgane razbeli. Za Vas pa, g. urednik A. S. in g. ur. Ave Marije, se ne bojimo, da bi potegnili z licami v brzlogo njihovo neumno. Vi bodete trdnostni stali kot skala na naši strani, in tudi mi bomo z Vami kot najmočnejša armada Kristusova, da bomo stali kot nepremagljivi zid v bran naši najdražji svetinjii sv. vere in naši častiti duhovščini. Saj nas ni malo! Pogledmo samo našo K. S. K. J., in tudi Jugoslovanska Jednota ima veliko dobrih katolikov, samo škoda, da se ne odzovevmo duhovškemu klicu, da bi se vpisali

vsil možje in žene, fanti in dekleta v eno slov. katoliško zvezo, armado, potem bi si G. N. razbil svojo poneumnjeno bučo ob trdni slov.-katoliški armadni zid. Ne bomo podpirali tebe, G. N., ne, ampak sv. kat. cerkev bode podpirali, da bi rastla ona in njeni člani v velikem številu. Pa tudi reče veže in zatirane bode radi podpirali po vzgledu Združenih držav. K sklepu želim Evropi mir in Ameriki neutralnost. Tebi, list A. S., pa veliko uspeha in vztrajnosti. Resnicoljub.

Chisholm, Minn. — Ur. A. S. — Podpisani vam pošiljam par dolarjev za nadaljnje pošiljanje lista. Enako želi g. Josip Blatnik, tu v Chisholmu živeč, box 284, zopet pošiljanja A. S. v njegovo ljubo staro domovino, kjer njega stariši vedno ljubijo jednakih častnikov. Moje misljenje: Jednaki listi vredni so zlata in srebra. Tu bodi pojasnjeno tudi raznim naročnikom A. S. v Chisholmu, da na prilipljenem vašem naslovu znači št. prva mesec, druga dan, in tretja leto. — Iz tega je razvidno, koliko časa je plačana.

Če bi hotel in vse naše novice navesti, bi prostora potreboval kakor za povest detektivov; zato samo omenim goreče pogovore radi Slovenske Lige, in to je prvo. Čudno se nam vidi, da g. Brožič se s tem strinja, in čež vs čudno pa je, da tudi g. Sakser. Sedaj vemo, kam sapica piše, kajpada? Da, vozove treba mazati, kadar koleca cvilijo. Da sem jaz z gg. Brožičem in Sakserjem, niti spotaknil se ne bi ob takšen kamen. Kajti vsak, kateri bo de kaj dal, ne bode imel, kar je dal, in ne bode imel, za kar je dal. Obenem, kolikor sem zasledoval dosedaj razne liste, pisane o Slovenski ligo, voljno povem: pozabili ste zapisati — in tudi zapisati vi tega nočete, kar je najbolj poglavitno — kaj je res, mislite, vam kaj mar za slogo? O kaj se!

John Vesel.

Houston, Pa., 17. marca. — Veledragi mi A. S.: — Zadnjič sem ti obljubil, da se zopet v kratkem času oglašim, torej pozdravljen bodi tisočkrat! Posebnih novic za sedaj tukaj ni. Slovenska liga se menda v naši naselbini ne bo ustanovila. Ja, kako, ker se razumevmo kakor pri babilonskem stolpu! G. N. se je pobratil z G. S. Pr. jim očita, da niso zadosti revolucionarni in da ne držijo za splošno delavsko korist. A. S. pa brani Avstrijo kot zaščitnico katoliške vere. Sam Bog nas razumi. Tako je, da brčkone bo šla v naši naselbini Blatnikova liga rakom živžgat. Mnogih nas mnenje je, dati slavo F. S. listu zaradi njegovega pisarenja v G. N. Mi nismo prišli v Ameriko iz sovraštva do Avstrije, mi smo prišli za boljšim zaslužkom. Nekaterim je sreča mila, nekaterim pa tudi ne. Nam vsem, posebno državljanom nam mora biti pri sreju prvič nova domovina, katera nas je sprejela pod svoje okrilje; drugič pa naša rodna domovina Avstrija. Blizje života se drži srajca, kot pa telovnik, zato pa nam mora biti bolj pri sreju naša mila rodna domovina Avstrija, kot pa Rusija ali pa Srbija. Kdor želi Avstriji pogin, ta želi pogin svojim lastnim bratom in očetom, ki se vojskujeja za domovino.

Dalje. Ni vredno odgovarjati našim brezverskim dopisunom na njih surovino. Saj vsakdo lahko zna, da iz smrdljivega soda ne moremo pričakovati dobrega duha. Pokazati pa hočem brezverce v tisti luči, kakoršni so v resnici: Ali ste že kedaj videli katerega brezverca olikanega? Mislim, da se ne. Neka oseba mi pripoveduje, ki je sama na lastne oči videla, kako so surovo s kamenjem napadli po ulici č. g. dekana v Idriji na Notranjskem brezverski socialisti demokrataje. Ko je dospel g. dekan na kraj ulice, se obrne nazaj in se jim lepo zahvali. Imel sem priložo govoriti z nekim slovenskim duhovnikom (ime zamolčim). Pripovedoval mi je, kako mu je neki brezverec s pestjo nameril pod nos, ko je po hišah cerkveno mesečnino pobiral. Njegov tovariš to vidi, ki tudi ni bil katolik, vendar ga jeza pograbi ter ga ob tla zažene, rečši mu: "Če duhovniku nič ne daš, pa že vsaj pusti ga na miru!" Še skrajnejše surovo pa je, ki se še taki med nami dobijo, ki človeško podobo opečitajo: Ti si hrom, ti si kruljev, ti si slep, ti si grbast — jaz sem pa lep. Tak greh je Bog že večkrat na čudežen način kaznoval. Pred Bogom smo vsi ednaki, mlad, star, reveč, bogatnik, cesar, berač itd., itd. Da, vi brezverci nam mečete naše napake in naše grehe naprej, ko pa imate vi sami dovolj smeti za ponesti izpred vaših pragov! Mi vemo, da smo polni človeških napak. Vi pa nimate nobene greha, seveda, zato ker nimate nobene vere! Da, prav nič ni čuda, da taka umazana cunjka, kot je G. S., že pred vojno ni smela v staro domovino. Prav nič ni čuda, da je bil njen urednik obsojen zaradi grdega pisanja eno leto na ričet. Prav nič ni čuda, da ga je S. N. P. J. izpodbila iz svoje srede.

Da, g. urednik, pa kmalu bi pobil še eno veselo novice, kaj mislite, kaj pa tacega? Tukajšnji zastopnik G. S., ki je tudi obenem socialist in tajnik dr. št. 138 S. N. P. J., bo kmalu obhajal šestletnico svojega skebovanja pri Indiaapolis Tin Plate Co. Ko je bilo pa preveč skebov, so se morali po trimesecnem štrajkanju stari delavci vrniti nazaj na delo, potem jo je pa moral možak popihati v Cleveland, O., če je hotel imeti zdravo kožo Br... S tem zaključujem, prihodnjič kaj več. Srčen pozdrav čitateljem A. S. in

Ave Maria. Želim vsem skupaj veselo Alelujol

John Pelhan, zastopnik A. S. in agitator Ave Marie.

Imperial, Pa., 14. marca. — Uredništvo Amer. Slovenca: — Dobil sem vaš list od rojaka John Jamnika in ga prav pazno prečital. List mi tako ugaja, da ga moram takoj naročiti. Cital sem mnogo zanimivosti, v katerih se jaz popolnoma strinjam. Kakor vse kaže, se bo število vaših naročnikov v sedanjem času zelo zvišalo, kajti ljudstvo bo spregledalo, ako ne prej, kadar se bo sklepal mir. Potem se bo videlo, kaj je Blatnikova liga in kaj je dosegla. Možakar, ki bo pred vrati čakal, bo že sročal v časopisih, kaj mu bo povedal vratar. Ob priliki še pridem, pa kaj več.

Ant. Bernik, nov naročnik.

Pittsburgh, Pa., 17. marca. — Slavno ured. A. S.! Prosim, natisnite teh par vrvic v predale slav. A. S. Kakor povsod, je še zmetaj slabo; za brano si pa vendar zaslužimo. Vendar pa bode prišel čas, da bodevmo tudi mi delali s kapitalisti, kakor oni zdej z nami.

Z dopisniki A. S. se popolnoma strinjam. Le naprej, brez strahu! Se zmeraj dobim G. N. v roke, in njegov dopisniki se še zmeraj bahajo in zametujejo ono, kar so njih pradedje preskrbeli. Videl sem dopis J. G. v št. 57 G. N. Vprašam te prijatelj, ali ni Avstrija sestavljena tako rekoč iz samih Slovanov? Nisem veliko študirana o naši domovini, mislim si pa, da je le tretjina dežele obtočječa iz Italijanov in Nemcev, drugo je pa sestojee iz Slovanov. Kaj se torej grozite: pritiskajo samo Slovence v klavnico, ali niso tudi avstrijski Nemci v vojni? Po vašem mnenju bi morala Avstrija odložiti krono, in natisniti Slovane Srbom in Rusom, kaj ne, Avstrije pa več ni treba! Če vam ni tukaj lepo, zakaj ne odidete v Rusijo, bode mogoče boljše? Če ste pa tukaj državljan, se pa ni treba jokati za druge. So samo v Avstriji slabe razmere? Pogledjte, kako se Irči v Angliji gonijo za svoje pravice, pa jih še niso dobili. Ali ni ono ošabna država, ki hujska vse male države nad Avstrijo in Nemčijo ter Francoze in Ruse tudi na fronto, svoje pa odzad drži? Vi pa, slovenski li-garji, ne veste nič hudega o nobeni državi, samo o Nemčiji in Avstriji. Vsaj slovenski nemčur govori raje nemško kakor slovensko. Gotovo ste slišali, kako bi se Poljaki radi iznebili Rusov in spadali pod Avstrijo: vi pa ne veste, kaj mažete. Pozdrav vsem zavednim avstrijskim narodom, ministru Sl. lige pa srečen pot na mirovno pogodbo! Geo. Verbanec.

Sheboygan, Wis., 15. marca. — Jaz dobro vem, da sta dve stranki zapisani po vseh knjigah od začetka sveta in do sedanje dobe. Prva je spoštovanje do Boga; druga je pa sovražstvo do Boga. Prva je vednost in stvarstvo božje, kot ve skoraj vsaki šolarček v I. in II. razredu po ljudskih šolah. Vsaki šolarček v teh razredih ve, da je postalo sovražstvo že v nebesih med angelji. Nekaterim angeljem je bila dana milost božja; drugim pa je bila privržena tista svojeglavnost, kot se še sedaj tako šopiri med izobraženci. Vsaj ti mislijo tako. Ti mislijo, da so že bogsigavedi kakšni učenjaki, če le začno obrekovati cerkev in cerkvene oblasti. Kojenja hoditi v cerkev, ko se nauči malo pridušati i. t. d., potem pa misli, da je že najbolj učeni politikar, ali tako zvani socijalist, kot se marsikateri sam prav bahato imenuje. Seveda, da je ta ošabnost samo po saloonih in pa pri sladki opojni pijači. Vse drugače mislijo pa, kadar ležijo bolni na postelji. Ako gre eden v bolnišnico, tam vam povem, da ne najdemo skoraj gotovo nobenega socijalista, oziroma tacega, ki se sam imenuje tako. Ako bi ga pa vprašal, kakšne ideje ima socijalizem, bi te pa gledal kakor lačno lisica ptica na drevesu. Oh, poznaj jaz dobro takih mož ideje in teorijo, in tudi praktiko. Gotovo sem že marsikaj sam na svoje oči videl in na svoja ušesa slišal. Saj sem že prehodil nekaj milij zemlje. Nisem bil zmeraj med angelji, pa tudi ne zmeraj med vrabi. Zato pa dobro vem, da sta po vsi zemlji dve stranki, dobra in hudobna. Prepričan sem se že tudi, po kateri je boljše posnemati idejo. Dobi se tukaj kakšen frmonkač, ki sedaj nima nič biznesa s svojo frmonko, pa gre in se okorajži ta praktkar, pa me brž malo pretuha, in hajd z menoj v G. Svobode. E prijatelj, če me bodo taki listi, kot je G. Svobode, obrekovali, me ne užalosti prav nič. Toliko časa vem, da sem še na pravi poti. Ako pa se ti hočeš bolj odkriti, kakšen mož da si, se pa podam tudi s teboj v debato. No, pa se mi ne zdi vredno. Saj sva blizu skupaj. Jaz ti čisto rad povem, koliko jaz znam nemško, pa tudi koliko vem političnega položaja, samo če se boš ti znal meniti ali pa mi odgovarjati na vprašanja. Kar piši mi, pa bom prišel k tebi na dom, ali pa ti pridri k nam po naročnino za G. N., pa vprašaj po nemško, morda ti bomo znali vsi odgovarjati. Prijatelj, pa nikar ne misli, da se jaz baham z nemskim jezikom, ne in nikdar ne. Jaz sem prave slovenske matere sin. Malo čudno se mi pa zdi, ker ti si za Slovensko Ligo, pa nas že zaničuješ, da ne znamo nemški. No, pa saj vem, da tisti, ki ste za Ligo, da se že vsem v glavi meša. Ko bi bilo vam res kaj za slovenski narod, bi bili drugače začeli. Jaz sam bi ožil za to! Toda vem, da s takimi do-

kumenti, kot ste vi začeli, se ne bode doseglo drugzega, kot da bode še kateri prišel za teža vrata. Vprašam vas, F. Sakserja ali katerega drugzega voditelja te Lige: Če bi jaz prišel pred vas in bi vas poprej prav pošteno namltili, koliko bi mi vi dali potem miloščine? In ravno tako vi delate: poprej vse zaničujete, potem pa prosite in imate vse ljudi, od cesarja do največnejšega delavca, za neumne bedake. Ali ni to resnica? Vse vam je na polti: posvetna gosposka, duhovščina, vera i. t. d. Samo vi ste učenjaki! Jaz bi še veliko imel vam predstaviti va-

ših napak, pa se dopis preveč zavlečeju.

Z delom gre tukaj še zmerom bolj slabo, kakor povsod, samo tukaj nam še malo plačajo. Dela se na 8 ur en dan in 5 dni na teden. Kadar bode kaj boljše, bodevmo že sročili.

Pozdravljam vse Slovence-(ke) širom Amerike. Trden kot skala.

Willard, Wis., 18. marca. — Cenjeno uredništvo Am. Slovenca: — Prosim nekoliko prostora v nam priljubljenem listu za objavo nekaj vrvic. (Nadaljevanje na 3. strani.)

Jadranska Banka

Popolnoma vplačena glavnica 8,000,000 kron. Prihranki 780,000 kron.

Glavni urad: TRST.

Podružnice na Dunaju, Dubrovniku, Kotoru, Ljubljani, Metkoviču, Opatiji, Šibeniku, Spjletu in Zadru.

Priporoča se za vse bančne posle.

Sprejema denarne vloge in jih obreduje, kupuje in prodaje vrednostnostne papirje in daje informacije vsch vrst.

Prezvimlje menjice, dokumente in tirjatve za Avstro-Ogrsko, Bosno in Hercegovino, Albanijo, Črno goro, Grško, Rumunijo, Srbijo, Turčijo i. t. d. — BRZOJAVNI NASLOV: JADRANSKA.

Buchanan-Daley Co.

Desplaines and Allen Sts. JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog

Največja zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 597

Square Deal Vsakemu

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen. 1. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

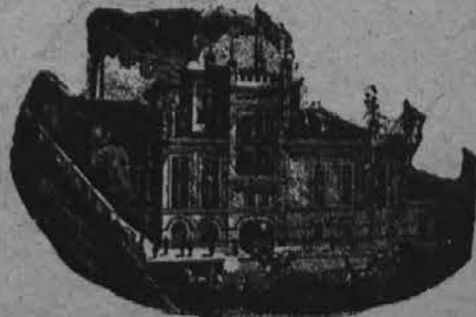
Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in maritvanske vozove in kočije.

Na pozive se poslužij vsak čas ponoči in podnevno. Kadar rabite kaj v naši stroki se oglašite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344. Naši najljubši in vsi delavci so Slovenci!

JOLIET CITIZENS BREWING Co.

North Collins St., Joliet, Ill.

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelovalec najboljšega piva sodčih in steklenicah.

Društvo sv. Družine

(HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.

Ustanovljeno 29. nov. 1914. Sedež: Joliet, Ill.

ODBOR:

- Prispeleci: George Stonich, 813 N. Chicago St.
- Podpredsednik: Stephen Kukar, 1819 N. Broadway Tajnik. Josip Klepec, 1006 N. Chicago St.
- Zapisnikar: Anton Nemanich, Jr., 1000 N. Chicago St.
- Blažnik: John Petro, 202 Indiana St.
- Reditelj: Frank Koejan, 907 N. Huff St.

NADZORNIKI:

- Anton Sraj, Jr., 1109 N. Broadway
- Nicholas J. Vračinar, 1215 Summit St.
- Jos. M. Grill, 1208 N. Broadway

Geslo: "Vse za vero, dom in narod."

organizacija sprejema v svojo sredo može, žene, dekleta in mladičice iz vseh krajev v Zdr. državah, itd., ki so slovenske narodnosti in kat. prepričanja od 16. do 55. leta. Izplačuje smrtno zavarovalnico in bolniško podporo izplačujejo Podružnice po najmanj \$1 (en dolar) za vsak delavni dan.

Školska slovenska katoliška družina se naj vpíše v Društvo sv. Družine, ker naša pesem peva: "Kjer so sv. Jožef, Jezus in Marija, tam bodi tudi naša družina." Vsaka taka družina naj bi bila mala Podružnica D. S. D., katera predsednik in blagajnik naj bi bil hišni oče ali mati.

Vsi dopisi, pisma in denarne pošiljave, se naj blagovolijo nasloviti na tajnika.

Joliet, Ill., 25. marca. — Vsem članicam članom Društva sv. Družine Jolietu se pozdravljajo, da se gotovo dobro pripravite na nedeljo 28. marca ob 1. pop., ker bo več važnih stvari na programu, zlasti glede novih pravil, ki se bodo sestavila na prvem zborovanju, ki se vrši po velikih. Materi član ali članica se naj pri (a) pri zdravniški preiskavi, naj pride na to sejo, ker v dvorano pride zdravnik, ki bo vse pregledal po seji.

Vsak član(ica) mora biti zdravniško pregledan, ker moramo imeti zdravniške liste, da iste predložimo s prošnjo za charter.

Potrudite se torej, da to storite brez odlašanja. Vsak gre lahko k zdravniku med tednom, to je med 11. in 12. uro predpoldan je Dr. Stephens v lekarni na vogalu Ruby in Hickory St. Z bratskim pozdravom Jos. Klepec, tajnik.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Odlikovana slovenska duhovščina. "Slovenec" z dne 17. febr. piše: Izmed upokojenih vojnih kuratorov je bilo razporejeno mnogo slovenskih duhovnikov, zlasti s Štajerskega. Naši vojni kuratori so se na bojišču izkazali za prave vrstnike slovenskih vojakov-junakov. Vselej svojega jezikovnega znanja so se ravno slovenski vojni kuratori uporabili za to težavno službo za posebno sposobno. Razen z madjarskimi vojnimi kuratori so se slovenski vojni kuratori za vse polke usposobili, karoma se v najkrajšem času usposobili. Zato reflektira vojno ministrstvo, kakor se nam poroča iz popolno na verodostojnega vira, za službo vojnih kuratorov, razen za madjarske polke, za katere vpoklicujejo slovaške duhovce, le iz slovenske duhovščine, v katero dopuščajo razmere, po posameznih škofijah. To je za pastirsko usposobljenost naše od gotovih strani sicer malo omalovaževane duhovščine pa najmerodajnejše in najlepše spridevane, isto pa potrjujejo tudi zatrdila pogovorov vojnih kuratorov, da vojaki niso tako dobro poučeni kakor ravno slovenski vojniki. Kdo zahteva še lepšega dokaza za to, da naša požrtvovalna duhovščina izpolnjuje svoje stanovske dolžnosti v polni meri!

— Električne naprave na Završnici pričele delovati. Iz Gorij pri Bledu 16. febr.: Električne naprave ob Završnici z daljnovidni in instalacijami začne zažarele v Gorjah. Nepopisno je veselje pri našem gospodarsko naprednem in hvaležnem ljudstvu.

— Za invalidne vojakove! Kranjski deželni odbor se je obrnil do vlade v vlogo, v kateri prosi, da se čimprej prične se za invalide vojakove. Zadnje časovniki, ki so prišli z bojišč, spoznajo, da invalide in za nesposobne za vojno službo, vendar pa za delozmožne in navadnem življenju. Toda vsled ovsadnega zdravja dotičniki tudi v nastopnem življenju niso bili v stanu za lažjino delom preživeti sebe in svoje kmalu velika beda, ko je bila rodbina ustvarjena vsakršna državna podpora, naj potrebne je, da se ta veliki nevi. Ker državni zbor sedaj ne deluje, naj se izda določila o preskrbi invalidnih vojakov in njihov rodbin s cesarskim ukazom na podlagi par. 14. drž. obnove zakona.

— Poziv poljedelskega ministra kmetoljubni. C. kr. por. urad. razširja: Poljedeljski minister objavlja oklic avstrijske od letošnjega pomladanskega dela več odvisno, kakor v letih miru. Vojna pripravljenost armade, in zaupanje državljanov temelji na pridelkih poljov. Pred vsem je potrebno, da ne le. Sade naj se predvsem take rastline, ki služijo prehrani ljudi. Minister prideluje, kakor pšenica, rž, itd. Omacih vrtov na velike zaloge sladkorja, izdatno omeej pridelovanje sladkorne pese. Priporoča, naj se varčuje s seve redno seje in krepko gnoj. Rastline namenjene živežu živine naj se

pridelujejo le v tistem obsegu, ki odgovarja stanju živine.

— Najvišje priznanje je izraženo županiku Leopoldu Kolenc v Zidanem mostu, ker je uspešno deloval za ranjence. Župnik je vsled napora zbolel, a je zopet ozdravel.

— Posnemanja vredno. Županstvo v Polhovem Gradcu je nabralo med prebivalstvom občine znesek 150 K, ki ga je poslalo deželnemu odboru, da ga porabi za ranjene vojake. Vse priznanje gre prebivalstvu, ki v teh težavnih časih skrbi za to, da se položaj ranjenih bojevnikov kolikor mogoče olajša.

— Iz seznama izgub št. 125. Praporščak Božič Franc, 39. polj. top. polk, iz Volšperka na Koroskem, ranjen; poročnik Vrabčič Adolf, 75. pp., 14. marškomp., iz Ljutomeru, mrtvec (4. nov. 1914); Frank Roman s križarice "Zenta", ujet na Cetinju; Kramer Ivan s križarice "Zenta", ujet na Cetinju; Knipice Franc s križarice "Zenta" iz Podgorice pri Ljubljani, ujet na Cetinju; Kucel Marcel s križarice "Zenta", iz Trsta, ujet na Cetinju; Pikon Franc s križarice "Zenta", iz Gorij pri Bledu, ujet na Cetinju; Rožič Pavel s križarice "Zenta", iz Kranjskegore, ujet na Cetinju; Šibenik Ivan s križarice "Zenta", iz Črnomlja, ujet na Cetinju; Stubel Angelik s križarice "Zenta", iz Trsta, ujet na Cetinju.

— Vojaška vest. Stotnik je postal domobranski nadporočnik Edv. Vavpotič.

— Težko ranjeni Slovenec se je poročil s Čehinjo. V bolnišnici v Rudolfinu v Pragi se nahaja mehanik Josip Zonta iz Idrije. Te dni se je ondi poročil z gdnjo. Emilijo Houfove iz Sedčan.

— Vojak Ljubljancan umrl v ogrski bolnišnici. Matija Valentincič, doma iz Ljubljane, je umrl dne 13. februarja 1915 v rezervni bolnišnici v Diegsoyer Vajsgar pri Miskolczu na Ogrskem vsled ud. šrapnela na severnem bojišču dobljenih ran.

— Ranjen se je vrnil s severnega bojišča rezervni poročnik, c. kr. geometer v Kranju Zupancič.

— Nevarni zločin prijet. Na Reki so prijeli 36letnega Ivana Zeballa, ki je doma v Kranju. Vlomil je v štiri podstare, kjer je iz 15 s silo odprtil kovčkov ukradel predmete vredne 2000 kron. Priznal je tudi, da je, odkar biva na Reki od konca leta 1913, izvedel nešteto tatvin. Plen je pošiljal vedno v Ljubljano, kjer ga je razprodal, z izkupilom se je vrnil na Reko.

— Umrl je v Zg. Kašlju posestnik Josif Mercina, star 96 let.

— V ruskem ujetnistvu je nadporočnik Humbert Maurin.

— Obsojena tatica. Mariborski senat je obsodil 21letno posestniško hčer Franciško Bregant na devet mesecev reči ječe, ker je v raznih prodajalnih kradla nabiralnike "Rdečega križa".

— Smrtna nesreča. Dne 11. febr. je v ljubljani skladiščih padla težka vrea s fízolom na 58letnega delavca Fr. Zibelnika iz Dravelj, ki je na zadoblih bližini notranjih poškodbah umrl dne 14. febr.

— Umrl so v Ljubljani: Marija Štrkelj, zasebnica, 63 let. — Daniel Sattler, sin pisaršiškega sluga, 10 mesecev. — Alojzija Skušček, hiralca, 74 let. — Fran Macor, pešec 97. pešpolka.

— Elizabeta Kramar, mestna uboga, 82 let. — Helena Zonta, zasebnica, 85 let.

— Cerkveno odlikovanje. Duhovnim svetnikom ljubljanske škofije sta imenovana č. gg. Valentin Bernik, župnik v Komendi, in Konrad Texter, župnik v Višnji gori.

— Velika katastrofa v Kranju. — Skala se podrla na hišo. Iz Kranja 17. febr. poročajo: Nocoj je padla velika skala na hišo v Pečeh. Jurij Sirk je bil ranjen, a je bil rešen. Tri osebe so se pod razvalinami.

— Sneg na Gorenjskem. — Železniški stroj skočil s tira. — Črnovojniki pomagajo pri odkidavanju snega. Iz Kranjske gore, dne 17. februarja 1915: Tukaj je zapadel letos sneg v prav obilni meri. V dolini ga imamo dobnik 1.60 m visoko, ne morda kakih zametov, marveč tako debel sneg pokriva enakomerno vso ravan, a že eno uro hoda proti Pišeni ga je čez 3 m, na sedlu Vršiču pa čez 4 m visoko. Strehe smo morali vse ogrebiti, da se niso polomile pod ogromno težo, zato pa imamo v vasi ulice — pravnate strelske jarkove z 3 do 4 m visokimi stenami. Promet proti Trbižu počiva od nedelje. Včeraj je skočil iz tira železniški stroj, kateri je poizkušal prodreti silne snežne stene med Podkorenem in Račehami. Danes je prišlo pomagat odkidavat progo okrog 100 črnovojnikov.

— Umrla je 16. febr. v Novem mestu gospa Ljudmila Ipvaviz, teta davnega oskrbnika Alojzija Ipvaviza.

— Povodnji na Kočevskem, 18. febr. Prekinjen je promet med Črnomljem in Kočevjem, ker je Rinža prestopila bregove in je poplavlila deželno cesto.

— Povodnji v škofjeloški okolici so napravile zelo veliko škodo tudi v Žabnici. Dorfarjih in v Star. Dvoru; voda je vdrla v hleve in v kleti in poskovala precej živit.

— Snežni plaz zasul človeka. Iz Cerknega: Dne 7. februarja se je zgodila blizu Cerknega velika nesreča. Snežni plaz je zajel 54letnega Petra Jereba iz Labinja in ga pokopal v nižavi. Po trudolpnem iskanju so ga našli dne 13. februarja popoldne.

— Moko iz Ljubljane na deželo je prepovedano izvažati.

— Odlikovanje uslužbenca kranskega deželnega odbora. Iz Celja poročajo: Dne 17. febr. je bil namreč odlikovan z hrabrostno srebrno svetinjo II. razreda Marko Stuhlec, sluga kranskega deželnega odbora. Odlikovanje je zaslužil na severnem bojišču. Po ganljivem govoru pred stotnjico mu je odlikovanje pripel g. poročnik dr. Muraltar. G. Stuhlec se nahaja sedaj pri svojem polku v Celju št. 87.

— Tatvina v cerkvi. Na Glincah je neki tat v župni cerkvi vlomil v puščico, ki jo je oropal. Vlomilec ni znan.

ŠTAJERSKO.

— Gržna nesreča v restavraciji na brežiškem kolodvoru. Dne 15. febr. zjutraj ob 5. uri je v Volčanškovi restavraciji na brežiškem kolodvoru eksplozivni karbidov aparat. Novi del hiše, ki je bil pred nekaterimi leti prizidan, je bil popolnoma porušen — en kup šite, železne traverze zvite, kakor da bi bile iz papirja. Pokopalo je tudi baje pet oseb, med njimi gospoda Volčanška s mega. Njki se je slišal več kilometrov daleč, kakor da bi kdo s topom ustrelil. Vzrok je najbrž — voda, ki je prišla v klet, kjer je bil postavljen aparat.

— Eksplozija pri Volčanšču. Iz Brežic, 17. febr.: Včerajšnje poročilo o eksploziji pri Volčanšču je treba nekoliko popraviti, ker je bil poročevalac napačno obveščeni. Porušil se namreč ni novi, pred nekaterimi leti prizidani del, marveč žiža, proti Brežicam obrnjena polovica hiše, kjer se je nahajala boljša gostilniška soba in zasebno stanovanje Volčanške družine. Razum hiše je poškodovan tudi hlev, po hišah v sosesčini so popokale šipe, eno okno pa je zaneslo čez sosednjo streho daleč na polje. Pri tej nesreči je našlo smrt pet oseb, katere so izylekli mrtve pod razvalin. Te so: gostilničar Ivan Volčanšek, njegova soproga, 19letna hčerka Julika, 16letna rejenka Marija Klobič in hlapec Martin Lapuh, o katerem se govori, da je z lučjo stopil v klet, ki je bila že polna plina, ker je voda prišla do posode, v kateri se je shranjeval karbid za acetiLensko razsvetljavo hiše. Tako je prišlo do eksplozije, katero so slišali malone 8 kilometrov v okolici. Poškodovane so pa še štiri druge osebe. Volčanškovi materi je zmečkal nogi, da so jo morali takoj prepeljati v bolnišnico, manjše poškodbe so dobili haktarika in dva potnika, ki sta isto noč tam prenočila. Za Volčanšekom žaluje vsa okolica. Bil je razumen, blag mož, ki je svoje moči posvetil ne le sebi in svoji hiši, katero je povzdignil do velikega ugleda, da je ta gostilna slovela daleč naokoli, marveč tudi javnemu delu, ker je bil občinski odbornik in solski ogleda občine Zakot. Hija je sedaj osirotela. Eđini sin in dva zeta se nahajajo na bojnem polju, in da ni prišla starejša hič domov pomagat starišem, bi morali hišo popolnoma tujim ljudem prepustiti.

— Požar v Trstu. Dne 14. febr. zvečer je nastal v zavodu za izdelovanje svilenih oblev v Trstu požar, ki je povzročil okoli 20,000 K škode.

— Odlikovanje. Nadvojvoda Fran Salvator je podelil g. Antonu Marušiču, c. kr. postnemu uradniku v Gorici, v imenu Njegovoga Veličanstva bronasto kolajno za zasluge za Rdeči križ.

— Električna napeljava po Furlaniji. Komisionelni odbor za kraje Kopriva, Rušič, Krmin, Brača, Medejo, Barnjan in Mošče se je vršil dne 9. febr. Črta je v zvezi z velikim omrežjem električnih napeljav po Furlaniji.

— Obtožen razžaljenja Veličanstva in dvakrat oproščen. Iz Gorice se poročajo: Odvetniški kandidat Franc Majcen, doma iz Polja na Koroskem, je bil zaradi pisma, ki ga je pisal nekemu odvetniku na Dunaju, obtožen obravnava v Gorici v oktobru 1914 je bil obdolženec oproščen, državni pravnik pa se je pritožil in najvišje sodišče na Dunaju je odredilo novo obravnavo, pri kateri je bil Majcen vnovič oproščen.

— Padel je v Karpatih nadporočnik 97. pešpolka g. Egon Gabričelič, sin dvornega svetnika pri vrhovnem sodišču na Dunaju.

c. kr. vojnim kuratom in je šel takoj na severno bojišče.

— Obojen narednik. V Schladingu na Gor. Štajerskem je narednik Maks Frišman na vezbalšču tri vojake klopotal. Civilist, ki je to videl, je ovdal narednika. Vojaški pravdnik je je pri obravnavi pred vojaškim sodiščem v Gradcu ostro obsodil narednikovo postopanje. Sodišče je Frišmana obsodilo na pet mesecev ječe.

— Strašna nesreča s puško. V Podgorju pri Kozjem na Štajerskem sta se nahajala dečka Martin in Ivan Polšak sama doma. Iz sosednje sobe je prinesel 16letni Martin Polšak nenabasano puško, ki jo je nabil z noko ukradeno patrono in je izprožil puško. Brat Ivan, ki je sedel ob peči, je bil zadet v levo oko in je bil nevarno ranjen.

— Vlom v župnišče. Ko je maševal 8. febr. župnik Ivan Lenart v Šmartnu proti Plišeni gradu, je bilo vlomljeno v njegovo stanovanje. Vlomilec je ukradel iz predala 430 kron. Vlom in tatvino je izvršil dninar Martin Škodnik, ki je aretiran.

— Junaki Korošci in Štajerci na polju slave. Graški listi pišejo po nekem pismu s severnega bojišča. Ruse smo zaporedoma dvakrat pošteno našeskali. Prvič so nas napadli z veliko premočjo. Bile so hude ure in trdi boji. Rusi so se že zagrizli in udriže čez našo črto: polk je stal nasproti slabemu bataljonu. Odposlali so proti sovražnikovemu krilu en bataljon hrabrega štajerskega polka št. 87 in dve stotinjki 47. polka. Junaki so naskočili stirikrat s hura Ruse, dokler jih niso vrgli nazaj. Ravnotako hrabro so se vojskovali vojniki 27. pešpolka na drugem krilu. Ujeli smo 1300 neranjenih in veliko ranjenih Rusov. Uničili smo popolnoma tri ruske bataljone: Rusi, Poljaki, Judi, Malo- in Velikorusi, Mongolci, Tatari; vse zmešan. Včeraj se je izvedel silovit napad na našo sosedno divizijo. Do verea je trajal boj, v katerem je dosegla divizija popoln uspeh in je ujela 6 častnikov in 700 neranjenih Rusov in je vrgla sovražnika z velikimi izgubami nazaj.

— Umrl je pri Sv. Marjeti na Ptujju g. Tomaž Mikl, veleposestnik, bivši trgovec itd.

KOROŠKO.

— Knezoškoof Kahn umrl. Bivši krški knezoškoof dr. Jožef Kahn je po daljšem bolehanju 15. febr. v opatiji Tancenberg umrl. Rajnik je bil rojen 11. aprila 1839. Krškim knezoškoofom je bil imenovan 15. februarja 1887. Prstovoljno je vsled boleznj odstopil leta 1910. Tajnim svetnikom je bil rajnik imenovan je 25. septembra 1900. Blagi rajnik je ustanovil bratovščino sv. Jožefa za razširjenje dobrih nemških knjig. Bratovščino je potrdil sv. oče papež Leo XIII. z breveljem 25. junija 1894 in ji podelil veliko odpustkov. Rajnik je bil pobožen, blag, tudi Slovencem pravičen višji cerkveni knez.

— Smrtna kosa. Grebinj. Tu je dne 13. februarja t. l. po dolgi mučni bolezni izdihnil vič. gosp. župnik Flor. Kramer svojo blago dušo v 45. letu svoje starosti. Truplo je bilo dne 16. svečano v Grebinju slovesno blagoslovljeno, nato pa na izrecno v oporoki izraženo željo rajnega prepeljano v rojstni kraj Škoflje ob Vrbskem jezeru.

— Plazovi na Koroskem. Iz Pliberka poročajo, da so zasuli plazovi Matelčevo kočjo, kjer sta stanovali rodbini Pečnik in Mlekuš, 9 oseb. Zidovje je pokopalo Pečnikovega dečka in deklico. Deklica je mrtva, deček nevarno ranjen. 12. febr. je zasul plaz 5 delavev na Boecksteinu; dva sta mrtva, tri so rešili.

— Konkurz Centralne blagajne koroških poljedelskih združenj. Odhormniki Centralne blagajne so bili v razpravi 16. febr. oproščeni obtožbe konkurne, ker je postopanje zastarelo.

PRIMORSKO.

— Požar v Trstu. Dne 14. febr. zvečer je nastal v zavodu za izdelovanje svilenih oblev v Trstu požar, ki je povzročil okoli 20,000 K škode.

— Odlikovanje. Nadvojvoda Fran Salvator je podelil g. Antonu Marušiču, c. kr. postnemu uradniku v Gorici, v imenu Njegovoga Veličanstva bronasto kolajno za zasluge za Rdeči križ.

— Električna napeljava po Furlaniji. Komisionelni odbor za kraje Kopriva, Rušič, Krmin, Brača, Medejo, Barnjan in Mošče se je vršil dne 9. febr. Črta je v zvezi z velikim omrežjem električnih napeljav po Furlaniji.

— Obtožen razžaljenja Veličanstva in dvakrat oproščen. Iz Gorice se poročajo: Odvetniški kandidat Franc Majcen, doma iz Polja na Koroskem, je bil zaradi pisma, ki ga je pisal nekemu odvetniku na Dunaju, obtožen obravnava v Gorici v oktobru 1914 je bil obdolženec oproščen, državni pravnik pa se je pritožil in najvišje sodišče na Dunaju je odredilo novo obravnavo, pri kateri je bil Majcen vnovič oproščen.

— Padel je v Karpatih nadporočnik 97. pešpolka g. Egon Gabričelič, sin dvornega svetnika pri vrhovnem sodišču na Dunaju.

HRVATSKO.

— Razpuščeno srbsko društvo. V Sarajevu je vlada razpustila srbsko kulturno društvo "Prosvjeta". Društvo je imelo nad milijon kron premoženja.

— Poostreni prekidov v Bosni in Hercegovini. Graški listi poročajo: Poveljnik balkanskih čet je na začetkom vojske proglašeni prekri sod zopet opozoril in ga je z dodatkom poobstril.

IZ SLOVENSКИH NASELBNJ.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Cenjeni rojaki volilci v Willardu in okolici! Resni čas volitev občinskega odbora je zopet pred durmi. Koga bomo volili? gre vprašanje od enega do drugega. Cenjeni rojaki! Letošnji volilni boj bude hušji kakor kdaj prejnjša leta, kajti naši nasprotniki tujerodci napenjajo z vsjo silo in na vse hinavske načine svoje strune proti sedanjemu slovenskemu odboru, in iščejo, kako bi nas podjarmili in prišli sami na krmilo občine. Cenjeni rojaki, ali naj mi to mirno gledamo? Ali bomo v takim resnem času, ki se od nasprotne strani dela s polno paro v našo škodo in sramoto, roke križem držali? Ne, in stokrat ne! Zakaj dovolj imamo dokazov, kako slabo se je postopalo z nami Slovenci za časa tujega odbora, in take dokaze še danes občutimo, ako pogledamo samo tujakšnji šolski odbor, kateri je lansko leto padel v tujje roke.

Dne 27. marca bomo imeli prvotne volitve, pri katerih ne bi smelo manjkati nobenega slovenskega volilca. Torej rojaki, združimo se! Pokažimo se v dejanju, da smo pravi rodoljubi slovenske krvi, in da ne maramo biti podlaga tujčevi peti! Pojdimo hrabro v boj v sòboto 27. marca in nominirajmo slovenske kandidate! Moje mnenje je, da volimo za župana g. Ignac Česnika, ker je najbolj zmogel in ima že dvoletno izkušnjo v tem poslu; v tem času si je že pridobil mnogo zaslug na krmilu občine, ker je naredil marsikaj koristnega, ker drugače ne bi bilo narejeno. Za supervisorja volimó enega iz Willarda, enega iz bližnje naselbine Gormansa. Tako bi bilo po mojem mnenju najbolje.

Frank Perovšek.

"Obistne bolezni"

Je ime naše knjizice, katero izdaja in razpošilja zastoj W. F. Sevefa Co., Cedar Rapids, Iowa, opisujoča raznih neprilik v slučaju katerih je izkazalo Severovo Zdravilo za obisti in jetra (Severa's Kidney and Liver Remedy) svojo dragoceno zdravilno vrednost. Pišite ponjo. Našli bote, da se Severovo Zdravilo za obisti in jetra srčno priporoča za zdravljenje vnetja obisti ali mehurja, zadrževanja vode ali goste vode, bolestone pušanja vode, oteklitv nog in bolečin v hrbtu, katere povzročajo obistne neprilike, zlatenica in kislega želodca. Cena 50 centov in \$1.00. Naprodaj je v lekarnah vsepovsodi. Zahtevajte Severovo. Ne vzemite nadomestev. Ako ga ne morete dobiti, naročite ga od nas. W. F. Sevefa Co., Cedar Rapids, Iowa.—Adv.

DRUGI IN TRETJI ZVEZEK IMENIKA

padlih, ranjenih in vjelih naših vojakov v sedanji evropski vojski.

Sestavljen po izvornih poročilih vojnega ministrstva s ozirom na tretje zborni poveljnistvo (corps) pri katerem služujejo izključno skoraj sam Slovenci. Tu so navedeni vojniki ljubljanskega, spodnje-štajerskega, spodnje-koroškega, tržaškega i. t. d. peš polka; naših lovskih bataljonov, dragonskega in domobraskih polkov. Slovenci drugih oddelkov in vojne mornarice, skupno nad 4000 imen Vklupno je dodaj navedenih nad 5000 presrečencev v vojski. Pri nekaterih vjelih je navedeno, kje se nahajajo v jvjetnistvu a pri nekaterih padlih na eden je celo grob, kjer so pokopani.

Cena za 2. in 3. zvezek je 35 centov za vse tri do zdaj izšle zvezke, ki obse gajo 200 strani, pa samo 50 centov Naročila in denar pošiljite na:

FELIX M. DOLINAR
45 Vesey St., Dept. S. New York
Kdo želi razprodajati imenike, naj piše po pogoje. 1mo—cv. is.

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz
se dobi najboljšo svinco in prašena klobasa in najkrušnejše meso

Vse po najnižji ceni. Pridite soraj b počakate naše meso.

Ništa celo in dobra postavila naše guola.

Ne pomabite torej obiskati nas v našej mesnici in grocery na vogalu Broadway and Granite Streets.

Chic. Phone 3762. N. W. Phone 1112

VELIKA PONUDBA

Izrečite to

Na silni in erod. Bl del savaja ZIKA cigaret ve Ljut prav tolko kot nel centa 71. Pa imon. V go tovali ali Zaribit. Rdeči kupon v zavoin. (This offer expires Dec. 31, 1915)

P. Lorillard Co., New York City

Chi. tel. 3399. N. W. tel. 1237.

Louis Wise

200 Jackson St. JOLIET, ILL.

gostilničar

VINO, ŽGANJE IN SMOĐKE.

Sobe v najem in Lunch Room.

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Edar potrebujete pogrebniška se obrnite na to trdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — go dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS

W. H. KEEGAN,
Telefona št. 100 — vsak čas.
Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

FARMA NAPRODAJ

40 akrov zemlje v slovenskeje naselbini eno četrt milje od šole, 2 in pol milje od mesta. Farma je dobra in ravna, na njej je hiša in štala. Jako lepa prilika za Slovenca. Cena \$1,000. Polovico mora plačati takoj, ostalo na 8 let. Več pove: Jos. Moravanski, Box 94, Harrietta, Mich. 16t2m.

Pazite na brez vredne ponaredke in glejte da dobiti pristi Richterjev Pain-Expeller z znamenjem Anchor (Trade Mark, kot kaže slika. Cena 25 in 50c v vsch lekarnah ali pri naravnost nam pišite poni.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington Street New York.

JOSIP ZALAR

JAVNI NOTAR,
1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršuje vse v notarsko stregu spadajoče zadeve za Združene Države in staro domovino.

Chicago tel. 1048, N. W. 770.

Vsaka hiša in soba rabi

STORM DOORS AND WINDOWS

(rešetca za okna in vrata)

najhitreje in najceneje vam jih pripravim

J. W. LOVE

CARPENTER

Skozi puščavo

ROMAN IZ MAHDIJEVIH ČASOV.

Spisal Henrik Sienkiewicz. Prevel dr. Leopold Lenard

(Dalje.)

XXXI.

Stanko se je odpravil k Lindeju šele drugega dne dopoldne, moral je namreč odpočiti poprejšno noč. Med potjo je ustrelil dve jerebici, kjer si je mislil, da potrebuje bolnik svežega mesa. Sprejel ju je z resnično hvalečnostjo. Linde je bil močno slab, toda popolnoma pri zavesti. Takoj ko sta se pozdravila, je vprašal po Nelki, potem pa opomnil Stanko, naj ne smarta kinitve za popolnoma zanesljivo in edino sredstvo zoper mrzlico, varuje naj deklico pred solncem, pred mokroto, naj ne prebiva ponoči na nizko ležečih in vlažnih prostorih in ne pije slabe vode. Potem mu je pripovedoval Stanko na njegovo željo o sebi in o Nelki, kako sta prišla v Hartum, obiskala Mahdija, prišla v Fašodo, se osvobodila iz rok Gebhra in potovala dalje. Svičar ga je gledal med pripovedovanjem z vedno večjim začudenjem, včasih pa naravnost z občudovanjem, a ko je povest prišla do konca, zapil je fajfo ogledal še enkrat Stanko od nog do glave — in rekel, kakor sam sebi:

"Ako je v vašem kraju veliko takih dekčev, kot si ti, vas ne bodo kmalu premogli."

"Čez trenotek je pa govoril dalje:

"Najboljši dokaz, da govoriš resnico, je dejstvo, da stojiš pred mano. Znaj, povem ti: Vajin položaj je strašen, pot na katerokoli stran je enako strašna, toda kdo ve, če tak dekč kot si ti, ne reši iz te preposti sebe in onega otroka..."

"Da bi le Nelka bila zdrava, potem bom naredil, kar bom mogel," zaklical je Stanko.

"Toda tudi sebe moraš varovati, kajti naloge, katero imaš pred sabo, presegajo silo celo dorastlega človeka. Ali veš, kje se sedaj nahajaš?"

"Ne. Spominjam se samo, da smo po odhodu iz Fašode pri veliki naselbini imenovani Deng prekoračili neko reko..."

"Sobbat", pretirjal je Linde.

"V Dengu je bilo mnogo dervišev in zamorcev. Toda za Sobbatom smo prišli v kraj džungle in šli smo cele tede, dokler nismo prišli do te soteske, kjer vam je znano, kaj se je zgodilo..."

"Razumem. Potem ste šli po soteski dalje do reke. Poslušaj me torej: ste s Sudanci prekoračili Sobbat, ste zavili proti jugovzhodu, toda bolj proti jugu. Sedaj ste v kraju, ki je gotnikom in zemljepiscem še neznan. Reka, nad katero se nahajamo, teče proti severozahodu in se izliva najbrže v Nil. Pravim: najbrže, ker sam dobro vem in prepričan se o tem ne morem več, dasiravno sem zavil od gor Karamoio, da bi preiskal njen izvir. Od dervišev, katere sem vjel v bitvi, sem slišal, da se imenuje Ogolonen, toda tudi oni niso vedeli za gotovo, ker se spuščajo v take kraje samo po sužnjeh. Te splošno malo obljubene stepe zavzema plemo Situk, toda sedaj je kraj pust, ker je prebivalstvo deloma izumrlo na kozah, deloma so ga iztrebili Mahdijci, ostanek je pa zbežal k goram Karamoio. V Afriki se zgodi večkrat, da je kakšen kraj danes gosto obljuben, jutri pa zapuščen. Po mojem računem se nahajate kakšnih tristo kilometrov od Lado. Zamogli bi zbežati na jug k Eminu, toda ker je Emin sam najbrže oblegan od dervišev, ne more biti o tem niti govora..."

"Kaj pa v Abesinijo?", vprašal je Stanko.

"Tudi okrog tristo kilometrov. Vedeti je pa treba, da vojuje Mahdi s celim svetom, torej tudi z Abesinijo. Zve del sem tudi od jetnikov, da se potikajo na zahodni in južni meji Abesinije večje ali manjše horde dervišev, torej bi lahko padel v njihove roke. Abesinija je res krščanska država, toda divja južna plemena so ali poganska ali pa priznavajo Izlam — in iz tega vzroka so potihem naklonjena Mahdiju... Ne, tam ne morete."

"Torej kaj nam je početi in proti kateri strani se obrniti?", vprašal je Stanko.

"Rekel sem že, da je položaj težak," rekel je Linde.

Po teh besedah je položil obe roki na glavo in je ležal nekaj časa molče.

"Do Oceana", rekel je slednjič, "bo od tod nad devetsto kilometrov, čez gore, čez zemljo divjih narodov in celo čez puščave, kajti tam so celi kraji, kjer ni dobiti vode. Dežele te pripadajo po imenu Angliji. Mogoče je za deti na karavane, ki nosijo slonovo kost do Kismaia, do Lamu, in do Mumbassi, — mogoče tudi zadenete na misijonsko karavano... Ko sem spoznal, da vsled dervišev ne morem preiskati teka te reke, ker se obrača proti Nilu, hotel sem se tudi jaz obrniti proti vzhodu, k Oceanu..."

"Torej se vrnimo skupaj!" zaklical je Stanko.

"Jaz se več ne vrnem. Endiri mi je tako raztrgal mišice in žile, da mora nastopiti zastrupljenje krvi. Samo kirurg bi me zamogel rešiti, ako bi mi odrezal nogo. Zda je že vse strjeno in otrpelo, toda prvega dne sem si grizel roko od bolečine..."

"Jaz sem pa prepričan, da boste zdraveli."

"Ne, moj deček, umrl bom čisto gotovo, ti me pa pokrij dobro s kameljnjo, da me hijene ne bodo odkopale. Mrličji je vseeno, toda dokler je človek še živ, mu je neprijetno to misliti... Teško je umreti tako daleč od svojih..."

Pri teh besedah se mu je megla vlegla na oči — pote mije pa govoril dalje:

"Toda jaz sem se že spravil s to mislijo, govoriiva torej o vaju, ne o meni. Dam ti svet: ostaja vama edina pot proti vzhodu k Oceanu. Toda odpočijta se pred to potjo in zberita silo. Sicer bo tvoja majhna tovarišica umrla tekem nekaj tednov. Odložita potovanje do konca deževnega časa ali pa še dalje. Prvi letni meseci, ko dež neha padati in še voda pokriva barje, so najbolj nezdavi. Tu kjer se nahajamo, se dviguje svet že sedemsto metrov nad morsk gladino. V višini tisoč metrov ni več mrzlice, kdor jo pa prinese s sabo z nižjih prostorov, ni tako huda. Vzemite malo Angležinjo in pojditja višje v hribe..."

Govorjenje ga je očividno utrudilo, pretirjal je torej spet, ter je nekaj časa nepotrepljivo otepal velike modre muhe, ravno take, kakor jih je Stanko videl na pogorišču v Fašodi.

Nato je pa govoril dalje:

"Poslušaj dobro, kaj ti povem. Dan pota proti jugu od tod se dviguje neka gora posebne vrste, ne višja kot osemsto metrov. Izgleda kot poveznjena ponev. Strani ima popolnoma strme in pristopna je edino po skalnem grebenu, ki je pa tako ozek, da zamoreta ponekod komaj dva konja iti drug poleg drugega. Na njenem ravnem vrhnju, razleglem kilometar ali še več, se je nahajala zamorska vasica, toda Mahdijci so prebivalce iztrebili ali vzeli s sabo. Morebiti je naredil to isti Smain, katerega sem premagal, toda kateremu nisem mogel vzeti sužnjem, ker jih je poslal že prej z močnim spremstvom k Nilu. Vstavite se na tej gori. Tam je vreden izvrstne vode, nekaj polj manioka in velika množina banan. Po kočah boste dobili mnogo človeških kosti, toda ne boj se nalezljive bolezni od trupel, ker so po derviših bile tam mrtvice, ki so tudi nas od tam pregnale. Sicer pa ni žive duše. Ostanite v tej vasi mesec ali dva. V tej višini ni mrzlice. Noči so hladne. Tam se bo deklici povrnilo zdravje in bo okrepela."

"Kaj naj pa potem storimo in kam naj gremo?"

"Potem bo, kar Bog da. Poskusite prodreti v Abesinijo na bolj oddaljenem kraju, kot prihajajo derviši, ali pa pojditja proti vzhodu... Slišal sem, da prihajajo Arabci s pobrezja do nekega jezera po slonovo kost, katero dobivajo od rodov Samburu in Vahima."

"Vahima? Kralj je iz rodu Vahima."

In Stanko je pričel pripovedovati Lindeju, kako je podedoval Kalija po Gebhrovi smrti in kako je Kali pripovedoval, da je sin načelnika vseh Vahimov.

Toda Linde je sprejel to novico bolj hladno, kot je Stanko pričakoval.

"Toliko bolje," rekel je, "ker vam bo lahko za pomoč. Dobe se tudi med zamorci pošteno duše, dasiravno splošno ni mogoče računati na njihovo hvalečnost: To so otroci, ki takoj pozabijo, kaj je bilo včeraj."

"Kali ne bo pozabil, da sem ga rešil iz Gebhrovih rok, tega sem prepričan."

"Morebiti," rekel je Linde, pokazal na Nasibu in dostavil: "tudi tale je dober otrok. Vzemite ga k sebi po možnosti smrti."

"Nikar ne govorite in ne mislite na smrt."

"Dragi moj," odvrnil je Svičar, "jaz si je želim, samo da bi prišla brez velike muke. Pomisli, da sem sedaj popolnoma brez orožja in ako bi se kateri izmed onih Mahdijcev, ki sem jih razpil, slučajno zatekel v ta jarek, zamogel bi me sam zaklati kot ovco." Nato je pokazal na speče zamorec:

"Ti se več ne obude ali pravzaprav — ne govorim dobro: vsakdo izmed njih se zbudi nekoliko pred smrtjo in teče v zmešanosti v džunglo iz katere se nič več ne vrne... Od dvesto ljudi mi jih je ostalo še šestdeset. Mnogo jih je zbežalo, mnogo pomrlo na kozah, nekateri pa so pospali v drugih jarkih."

Stanko je s sočutjem in grozo gledal na speče ljudi. Barva njihovih teles je bila pepelnata, kar pomeni pri zamorcih bledest. Nekateri so imeli oči zaprte, drugi napol odprte, toda tudi ti so trdno spali, kajti njihove zenice niso občutile svetlobe. Nekaterim je osteklo okrog kolen. Vsi so bili strašno suhi, tako, da jim je bilo mogoče preštet rebra pod kožo. Roke in noge so se tresle neprenehoma jako naglo. Dostične velike modre muhe so jim v velikih množicah sedele na oči in na ustnicah.

"Ali ni zanje nobene rešitve?", vprašal je Stanko.

"Nobene. Nad Viktorija Nyanza uniči ta bolezen cele vasi. Včasih razsaja bolj, včasih manj. Največ trpe na nji ljudje iz vasi, ki leže v pobreznem rastlinju."

Solnce se je že nagnilo na zahodno stran neba, toda pred večerom je še

35 vrednostnih daril ZASTONJ

14k Gold Filled URA samo \$5.25
Jamčena za 20 let

POSEBNA PONUDBA. — Kdor izreže ta oglas in ga nam pošlje s svojim naslovom in 25c (v znakmah ali srebru) mu pošljemo takoj 35 vrednostnih daril ZASTONJ, ki so sledeča: elegantna verižica z privezkom, pištola, penknife, scarf pin, cuff buttons, colar buttons, ženska waist pin, brooch, cupid pin, engagement ring with Mexican Brilliants, 2 wedding rings, moški prstan, scarf pin z Mexican Brilliants ubane, ladies necklace of gold corals, watch pendant with pin for ladies, mesh bag, locket with chain, bracelet, križec in fino match box.

Kadar to vse prejmete in boste zadovoljni, da je URA RES 14K GOLD FILLED IN JAMČENA ZA 20 LET in 35 daril najboljših kakovosti, boste plačali še \$5 ZA LEPO URO in nekaj centi za ekspres daril, ki jih damo ZASTONJ, drugače lahko vse vrnete in vrnemo 25c. Naročilom v Kanadi je pridejati popolno plačilo. Omenimo, da naša družba ni v zvezi z onimi tvrdkami, ki ponarejajo naše oglase. Kupite torej uro naravnost od nas, da dobite to kar ponujamo. Ne pozabite omeniti ali želite moško ali žensko uro. Naslov:

American Jewelry Co., Dept. 610, St. Louis, Mo.

Linde pripovedoval Stanko svoje življenje. Bil je sin trgovca iz Zuericha. Njegova rodbina izhaja iz Karlsruhe, toda leta 1848, se je preselila v Švico. Njegov oče si je pridobil veliko premoženje s trgovino s svilo. Izšolal je sina za inženirja, toda mladega Henrika je že od mladosti veselilo potovanje. Ko je dovršil tehniko, je podedoval celo očetovo premoženje, ter se je podal na prvo potovanje v Egipt. Bili so to še časi pred Mahdijem, dospel je torej do Hartuma in je z Dangalci hodil na lov po Sudanu. Potem je začel proučevati zemljepisje Afrike in ga je tako dobro preštudiral, da ga je veliko zemljepisnih društev imenovalo za častnega člana. To poslednje potovanje, ki se je zanj tako nesrečno končalo, je začel v Zanzibaru. Prodrl je do velikih jezer in nameraval je prodreti dalje ob dotlej še neznanih gorah Karamoio do Abesinije, a od tam do bregov Oceana. Toda Zanzibarci niso hoteli iti dalje. Na srečo ali nesrečo je izbruhnila takrat vojna med kraljem Ugande in Unioro. Linde je izkopal velike uslužbe kralju Ugande, ki mu je v zahvalo daroval čez dvesto "pagazih". To je omogočilo potovanje in preiskanje gor Karamoio, potem so pa pričele razsajati koze v njihovih vrstah za njimi je pa prišla še strašna speča bolezen — in bilo je konec karavane.

Linde je imel velike zaloge vsakovrstnih konserv, toda ker se je bal škorbute, je vsak dan hodil na lov, da bi dobil svežega mesa. Bil je izvrstnen strellec, toda premalo previden lovec. In zgodilo se je, da se je pred nekaj dnevi lahkomišljeno približal ustreljenemu mrjascu mdiri, žival je skočila pokonci in mu strašno raztrgala nogo, potem pa potlačila križ. To se je zgodilo čisto blizu tabora in pred očmi Nasibu, ki je raztrgal lastno srajco ter naredil iz nje obvezo, da je ustavil tok krvi, potem pa odpejal ranjence v šotor. Toda kri, ki se mu je razlila od znotraj, se je strčila in bolniku je grozilo vnetje.

Stanko ga je hotel na vsak način preobvezati in je rekel, da bo prihajal vsak dan ali pa, da ne bi puščal Nelke pod varstvom samo dveh zamorcev, ga boče privezati med konje in prenesti na razpeti plahiti na višino v Krakov.

Linde je privolil, da ga preobveže, prenesti se pa ni maral dati.

"Jaz vem," je rekel in pokazal na svoje zamorce, "da morajo ti ljudje pomreiti, toda dokler ne pomro, jih ne morem pustiti, da bi jih žive raztrgale hijene, katere ponoči samo ožej zagleduje v oddaljenosti."

In pričel je ponavljati mrzlično: "Ne morem, ne morem, ne morem!"

Nato se je pa takoj pomiril in govoril je dalje z nekako čudno mehkim glasom:

"Pridi sem jutri zjutraj... imam do tebe prošnjo in ako mi jo boš izpolnil, te bo morda Bog izpeljal iz tega afrikanškega žrela, meni bo pa smrt lahka. Hotel sem odločiti to prošnjo do jutri, toda ker bi jutri lahko bil že brez zavesti, ti povem že danes: vzemi vode v kakšno posodo, ustavi se pri vsakem izmed teh spečih revežev, vlij nanj vode in povej besede: 'Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in svetega Duha!...'"

Tu mu je ginjenje zadušilo glas in je umolknil.

"Vest mi očita," je nadaljeval čez trenotek, "da se nisem tako poslovil z onimi, ki so pomrli na kozah in z onimi, ki so pospali že poprej. Toda sedaj stoji smrt tudi nad mano... in hotel bi... vsaj z ostanikom svoje karavane odriniti na zadnje veliko potovanje..."

To reči je pokazal z roko na razžarjeno nebo in dve solzi sta mu počasi stekli po licih.

Stanko je plakal kot bober.

XXXII.

Dругega dne je jutranje solnce razsvetlilo čuden prizor. Stanko je hodil ob skalni steni, vstavil se pri vsakem zamorcju, obil mu čelo z vodo in izpregovoril nad njim sakramentalne besede: Oni so pa spali, roke in noge so se jim tresle, glava je bila povešena na prsi ali naslonjena na skalo, bili so še živi, a že podobni mrličem. Tako se je vršilo to krščevanje spečih, v jutra-

nji tišini, v solncem blesku, v nemi puščavi. Nebo je bilo tega dne brez oblakov, visoko, sivomodro in kakor v žalobi.

Linde je bil še pri zavesti, toda vedno slabši. Ko ga je Stanko obvezal, mu je izročil papirje, shranjene v kovinastem zavoju, izročil jih je njegovemu varstvu in ni izpregovoril več besedice. Jesti ni mogel več, toda želeja ga je mučila strašno. Veliko pred solničnim zahodom se mu je začelo blestiti. Klical je nekim otrokom, naj ne plavajo predaleč na jezero, slednjič ga je pa tako pričela tresti mrzlica, da se je premetaval na postelji in z obema rokama držal glavo.

Slededeča dne žve ni več spoznal Stanka, tretji dan potem je pa umrl ravno opoldne, ne da bi se zavedel. Stanko je jokal za njim prav od srca, potem sta ga oba s Kalijem nesla v bližnjo ozko jamo in zagradila odprtno s trnjem in kamenjem.

(Dalje prih.)

STRA MATI JE POKAZALA ZELIŠČA.

Rabila je trave, cvetje, korenine, skorjov in zelišč, če se ni čutila dobro ali če je kdo v družini zbolel.

Stara mati je rabila zelišča in čaj mesto strupenih medicín, ki včasih povzročajo zlo.

Jaz odklanjam moderne doze.

Hollister Rocky Mountain Herb Tea in Herb Tableti so iz pazno izbranih zelišč, korenin, skorje, listja, cvetja in trave iz visokih zapadnih snežnikov in livad. Ista stara zdravila je stara mati rabila doma, ker čistijo telo, bistrijo um in voljo, ter dajejo krepost. Ne morejo niti najmanj škodovati.

Dobite jih pri vsaj lekarnih, pa pazite da dobite prstine Hollister Rocky Mountain Herb Tea ali Terb Tablete.

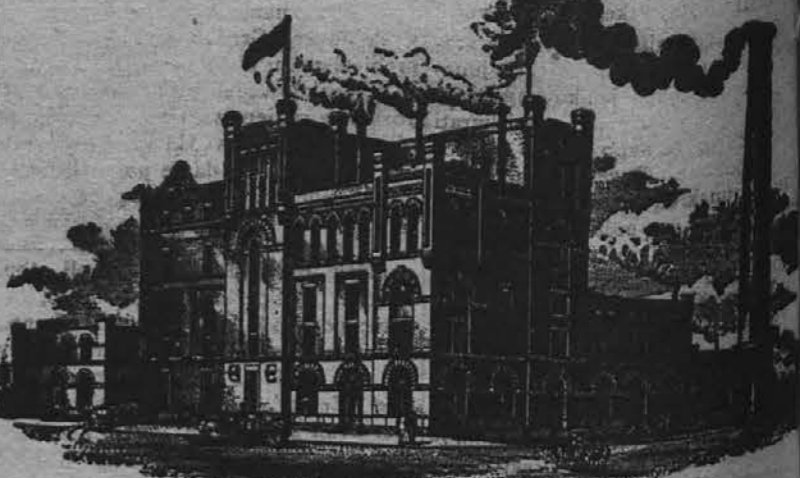
Naročite zabojo steklenic novega piva, ki se imenuje EAGLE EXPORT

Rojakom priporočamo sledeče blago.

- Kranjski Brinjevec, zabojo (12 steklenic) za \$10.00
- Kranjski Slivovec, zabojo (12 steklenic) za \$10.00
- Baraga, zdravilno grenko vino, zabojo (12 steklenic) za \$4.00
- Ravbar Stomach Bitters, zabojo (12 steklenic) za \$7.00
- Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zabojo (12 stekl.) za \$10.00
- S. L. C. Monogram, Bottled in Bond, Quarts, zabojo (12 stekl.) za \$10.00
- Cognac Brandy, zabojo (12 steklenic) za \$7.00
- Holland Gin, zabojo (15 steklenic) za \$6.00
- Rock and Rye, Quarts, zabojo (12 steklenic) za \$6.00
- Californijsko Vino, zabojo (25 steklenic) za \$7.00
- Californijsko Vino, zabojo (25 steklenic) za \$6.00
- Domače Vино, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po..... \$4.00

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.
PIVO V STEKLENICAH.
Cor. Scott and Clay Sts. Both Tel. phones 24. JOLIET, ILL.

Union Coal & Trade
515 CASS STREET, JOLIA
Piano and Furniture Moving.
Chicago tel. 4313. Northwestern tel. 511

Podpirajte trgovce, kateri imajo oglase v Amer. Slovencu.

Naročite zabojo steklenic novega piva, ki se imenuje EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company
Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.